

Temps era temps

Més de cent anys de bancs a Tortosa

L'entitat financera valenciana 'CaixaBank' ha celebrat, amb una conferència a l'Auditori, el centenari de la presència a Tortosa de la seua antecessora 'Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros de Cataluña y Baleares' fundada a Barcelona el 1904 per l'economista i filantrop catalanista Francesc de Moragas i Barret. Aquesta commemoració posa d'actualitat el gairebé segle i mig d'activitat bancària a Tortosa.

Josep Bayerri Raga,
periodista

La història de la banca a Tortosa, en el sentit actual del terme, comença el 1881 amb la fundació del Banc de Tortosa per Manuel Porcar Tió, que fou el seu primer president promotor de gran nombre d'iniciatives a la ciutat. El Banc de Tortosa fou peça cabdal en aquestes iniciatives, ja que en va finançar bona part. Potser les més conegudes foren la construcció i gestió del Mercat (1887), el desplegament de l'exemple urbanístic del Temple, l'electrificació privada i publica de Tortosa (1899) i la construcció del pont de peatge en substitució del pont de barques incendiari (1892). El 1894 es trasllada al carrer del Temple, cantonada al carrer Bonavista, el que ara es plaça de Barcelona, popularment plaça del Mercat.

Vint anys després, el 1903, es va instal·lar a Tortosa el Banc d'Espanya, que aleshores, a més de ser el banc oficial de l'Estat feia funcions de banca privada. Les expectatives de creixement i la gran activitat econòmica d'aquells anys feren que poc després arribessin a Tortosa la Caixa de Pensiones i Estalvis i el Banc d'Aragó (1918), el Banc Hispano Colonial, avui Banc Central i el Banc Comercial de Barcelona (1927) i l'Espanol de Crédito (1928). Mentrestant, el Banc de Tortosa continuava la seva expansió per a esdevenir la primera entitat bancària de la ciutat. El 1931 tenia una notable xarxa d'oficines a les comarques del Baix Ebre-Montsià (8) i el Maestrat castellonenc (9).

En finalitzar la Guerra el Banc de Tortosa va reprendre la seua activitat de la mà de Joaquín Bau Nolla, que comprà la majoria d'accions i esdevingué el seu president. El 1944 aixecà un edifici de nova planta com a seu central de la societat amb detalls de gran magnificència en vitralls, materials nobles i disposició dels espais. Pocs anys des-

prés, però, el banc seria adquirit pel Banc Central, que s'instal·là a l'edifici esmentat i el 1956 el Banc de Tortosa quedava dissolt, curiosament el mateix any que aterren a Tortosa el Banc Popular i la Caixa de la Diputació de Tarragona. Finalment, el 1995, Banc Central va vendre l'edifici a una immobiliària que l'enderrocà per construir-hi habitatges de luxe, no sense que hi hagués certa polèmica perquè des de sectors culturals es considerava l'edifici mereixedor de protecció arquitectònica monumental.

La història de la banca a Tortosa, en el sentit actual del terme, comença el 1881 amb la fundació del Banc de Tortosa per Manuel Porcar Tió

Pel que fa al segon banc instal·lat a Tortosa, el Banc d'Espanya, al principi s'allotjà a un local de lloguer al carrer Sant Ildefons; el 1934 es construí un notable edifici al carrer Cervantes, projectat per l'arquitecte Juan de Zavala. En acabar la Guerra va fer funcions de banc oficial i suport de la banca privada, especialment com a dipòsit de diners i joies i caixes de seguretat, permanentment custodiat per la Guàrdia Civil. Noves disposicions del Ministeri d'Hisenda van reduir les sucursals del Banc d'Espanya, a les capitals de província i després a les capitals autonòmiques. La sucursal de Tortosa fou clausura el 1978 i l'edifici cedit a l'ajuntament que, a la vegada, el traspassà a la UNED.

El moment de major expansió bancària a Tortosa fou els darrers anys de la dècada dels vuitanta en què van assolir-se les 25 entitats, algunes de les quals amb més d'una oficina oberta, com fou el cas de la Caixa de Tarragona, que n'a-

rriba a tenir 6. D'aquest total 15 eren bancs, entre els quals els deu més importants d'Espanya i 10 caixes d'estalvi. Dotze d'aquestes entitats tenien la seua seu social a Catalunya. Després va venir la nova legislació sobre caixes d'estalvi i les successives fusions i integracions fins a arribar a l'actualitat amb tan sols cinc bancs, alguns amb més d'una oficina; curiosament tots tenen l'oficina principal concentrats a la plaça d'Alfonso. El setembre del 2017 amb aplicació de les facilitats del govern del PP perquè les empreses canviessin de domicili, els dos bancs que tenien la seu a Catalunya van traslladar-la fora.

El segon edifici que va ocupar la Caixa de Pensiones quan va arribar a Tortosa, d'inspiració modernista adequat a l'arquitectura de l'"Ensanxe" fou malmès el 1964 per ampliar el seu estatge tal com ha quedat ara.

CONSULTES EXTERNES / URGÈNCIES / SALA DE PARTS / HOSPITALITZACIÓ / QUIRÒFANS / PROVES DIAGNÒSTIQUES I TERAPÈUTIQUES

Clínica Terres de l'Ebre
TORTOSA

Atenció sanitària,
propera i accessible

Pl. de Joaquín Bau, 6-8 43600 Tortosa
clínicaortosa@grupsgessa.cat
977 588 200
Reserva de visites 977 588 205

Atenció personalitzada per
a mütues i particulars de
les Terres de l'Ebre, el Baix
Maestrat i el Baix Aragó

A Tortosa des de 1945
Sempre al teu servei

Proves diagnòstiques i terapèutiques

AC Bioquímica, hematologia i microbiologia
ALG Proves d'altergia
AN Clínica del dolor
AP Biòpsia, citologia i immunohistoquímica
CAR ECG, holter ECG i TA, ergometria i ecocardiografia
COT Artroscopies, infiltracions, embonats i ungüats
DER Crioteràpia i electrocoagulació
DIG Gastroscòpia, colonoscòpia i polielectronia amb sedació

INF

Cures, injectables, vacunes i educació per a la salut
ME Revisions esportives per a infants, adults i professionals
OBS Ecografia ginecològica, obstètrica i /GIN morfològica, histerosalpingografia, monitoratge fetal i ecografies 4D
OFT Biometria, campimetria, retinografia, tomografia de coherència òptica (OCT) i laser YAG
ORL Audiometria, impedanciometria, radiofreqüència, fibrolaringoscòpia, i potencials evocats auditius
PNE Espirometria dinàmica i amb broncodilatació. Polisomnografia

REU

Capit-laroscòpia i infiltracions
RMB Fisioteràpia i rehabilitació del sot pelvici
SDPI Radiologia simple i contrastada, mamografia, ortopantomografia, cefalometria i telemetria
Ecografia abdominal, renovesicoprostatològica, cardíaca, mamària, oftalmològica, podiatríca, muscular i parts moles, osteoarticular, transvaginal i tiroïdal
PAF i BAC
Ecodopplers arterials i venosos (EEL, EESS i TSA)
URO Cistoscòpia, fluxmetria, sondatge vesical, dilatacions ureterals i urodinàmica